

ærede Kultusminister i Gaar, da han i sit Foredrag udtalte sig saaledes om Formaalet med Lovforslaget, at det var at stille Kirken frit og at stille Borgerne frit. Kravet om tvungen borgerligt Ægteskab er jo ikke af ny Dato, men der har hidtil været rejst Modstand derimod, især af Gejstligheden. Jeg maa dertil bemærke, at jeg har ikke kunnet forstaa de Herrer Præster, naar de have været imod dette Forslag. Jeg har ikke kunnet forstaa, at de have kunnet ønske at være med til at tvinge Folk, om hvem de vidste, at de virkelig stod uden for Kirkens Tro, og som offentlig bekendte, at de stod uden for Kirkens Tro, til at modtage en Velsignelse, som disse Folk ikke alene ringeagtede, men som de foragtede. Jeg synes, det er en Misbrug af det hellige. Imidlertid er der jo heldigvis sket en Forandring, idet det synes, som om de Herrer Biskopper til Dels have tiltraadt Forslaget.

Naar jeg har forlangt Ordet, er det navnlig for at gøre en Henstilling til den højtærede Justitsminister og til det ærede Udvalg, som jeg formoder vil blive nedsat angaaende enkelte Ændringer ved nogle Paragraffer. Der er saaledes § 3, der handler om Ægteskabsforstandere, hvorom det for Landets Vedkommende hedder, at dertil skal efter Indstilling fra Underøvrigheden af Amsraadet beskikkes 1 for hver Kommune og, hvis Forholdene gøre det ønskeligt, 1 for hvert Sogn. Vi hørte nu af den højtærede Justitsminister, at det vilde være urigtigt og uheldigt, hvis det blev Sogneraadet, der skulde gøre denne Indstilling til Amsraadet. Jeg maa dertil sige, at jeg kan ikke slutte mig til den højtærede Ministers Tanke deri. Jeg synes, at Sogneraadene ere lige saa kompetente til at afgøre, hvilke Mænd, der ere kvalificerede til denne Post som Underøvrigheden. Ja, jeg er endog nær ved at mene, at de ere mere kompetente dertil, fordi jeg tror, de kende vedkommende Folk meget bedre end Øvrigheden, i alt Fald saa fremt der ikke ligefrem skal aflægges en Prøve eller tages en Slags Eksamen for at blive Ægteskabsforstander, og det er vel dog neppe Meningen. Jeg vilde foretrække, at det blev Sogneraadet, der gjorde Indstillingen og ikke Underøvrigheden. Det næste, jeg skal berøre, er, at der skal beskikkes en Ægteskabsforstander for hver Kommune, og hvis det er ønskeligt, og Forholdene tale derfor, skal der beskikkes 1 for hvert Sogn. Jeg vilde nu foretrække, at det blev forandret saaledes, at „Kommune“ blev strøget og der

derimod kom til at staa: 1 for hvert Sogn. Kommunerne ere i Almindelighed af ikke saa lille Udstækning, særlig i Jylland, og skulde der saa kun udnævnes eller beskikkes 1 for hver Kommune, blev det en temmelig stor Besværlighed for vedkommende Ægtepar, naar de skulde hen til Ægteskabsforstanderen. Jeg ser nok i Bemærkningerne til Lovforslaget, at det let kan opnaas, i alt Fald staa det saaledes, som om det næsten var en Selvfølge, naar der er flere Sogne, der høre til en Kommune, at der blev Ægteskabsforstander i hvert Sogn. Imidlertid er det ikke saa klart affattet, at det kan forstaaes, at der absolut skal være een Ægteskabsforstander i hvert Sogn, hvad enten Kommunen bestaar af et eller flere Sogne. Og naar det ikke er bestemt ved Loven, at der skal være een Forstander i hvert Sogn, vil det jo blive en Administrationssag, og det synes jeg er mindre heldigt. Derfor vil jeg absolut tilraade, at Ordet Kommune stryges, og at der derimod kommer til at staa Sogn.

Det næste, der staa i § 3, er, at Præster og Lærere ved Folkeskolen ikke kunne blive Ægteskabsforstandere. Hvad angaar Præsterne, skal jeg ikke komme nærmere ind paa det. Derimod synes jeg, der kunde være Grund til, at Lærerne ikke bleve fritagne, saa jeg kan i det hele slutte mig til de Udtalelser, der kom fra det ærede Medlem for Storeheddinge (Høgsbro), men kan paa ingen Maade slutte mig til, hvad det ærede Medlem for Bælum (J. H. Jensen) udtalte, at det vilde være urimeligt og utænkeligt, hvis en Lærer ogsaa skulde være Ægteskabsforstander, da han saa fik alle Kirkebøgerne og Duplikaterne deraf at føre. Det kunde godt ordnes paa den Maade, at Kirkebøgerne, saa snart Læreren blev Ægteskabsforstander, kunde overlades til en anden Lærer. I Reglen ligger Skolen tæt ved Kirken, og jeg er overbevist om, at naar dette Lovforslag træder ud i Livet, vilde med enkelte Undtagelser alle Ægtepar paa Landet søge Kirkens Velsignelse for deres Ægtepagt, og naar Skolen, som sagt, de fleste Steder ligger tæt ved Kirken, vil det jo kun være en ringe Ulejlighed for Brudeparret at komme fra Skolen til Kirken. Jeg tænker nærmest paa Førstelæreren som Ægteskabsforstander. Paa den anden Side Grænsen, i det slesvigske, kunne Lærerne beskikkes til Ægteskabsforstandere og blive det ogsaa, saa det vilde ikke være noget særegent for os, hvis det blev saaledes.

Med Hensyn til Bekendtgørelse kan